

Cirkevný zbor ECAV na Slovensku v Trnave

K myšlienkam reformácie sa hlásili mnohí obyvatelia mesta Trnava už za necelých 30 rokov od datovania začiatku reformácie (31. 10. 1517). Napriek nepriazni cirkevných predstaviteľov (arcibiskupa Mikuláša Oláha) počet evanjelikov postupne narastal, už v r. 1564 pôsobili v Trnave evanjelickí kazatelia (Peter Bornemisza, Gál Huzsár).

Oficiálny vznik cirkevného zboru je datovaný do r. 1576, do dnešného dňa pôsobilo v Trnave 34 zborových farárov.

Počet stúpenčov učenia Martina Luthera postupne narastal, až bol vytvorený dvojrečový slovensko-nemecký cirkevný zbor. V období rokov 1605-1671 protestantom postupne patril súčasný kostol Sv.

Mikuláša až si postavili na Františkánskej ulici nový kostol s vežou a zvonmi a vedľa neho postavili aj faru a školu. V období stavovských povstaní v r. 1671 – 1707 im bol kostol viackrát vrátený a odobratý, až o kostol definitívne prišli v r. 1707, resp. 1709 (rôzne pramene), keď ho museli odovzdať mestskej rade. Tá ho dala nakoniec opustený v r. 1730 zbúrať. K týmto, pre evanjelikov smutným rokom protireformácie, sa viaže aj obdobie prechodného zániku cirkevného zboru.

Až na základe tolerančného patentu Jozefa II. (vydaný 25. 10. 1781) sa mohli evanjelici v Trnave slobodnejšie stretávať, raz ročne vykonávali evanjelické služby Božie s Večerou Pánovou.

Cirkevný zbor sa podarilo obnoviť až v r. 1804 (farár Ján Viskidenský). Na bohoslužobné účely slúžila evanjelikom miestnosť v mestskej invalidovni – v budove bývalých kasární na Hornopotočnej ulici.

Evanjelici tieto priestory užívali 137 rokov až do doby, keď bol postavený súčasný chrám Boží.

Základný kameň kostola bol položený 8. 9. 1923 a už za 13 mesiacov (26. 10. 1924) mohli vtedajší biskupi Jur Janoška a Samuel Zoch vykonať slávnostné posvätenie chrámu Božieho pred približne 6 000 veriacimi.

Evanjelický a. v. kostol je postavený podľa projektu architekta Jozefa Marka – je amfiteátrovito usporiadaný, trojlodový, z každej strany je jedna veža. V centrálnej veži je 5 súzvučných zvonov, ktoré sú dielom známeho trnavského zvonolejára Adolfa Fishera. Zvonová hra sa Trnavčanom ozýva podnes. Počas druhej svetovej vojny cirkevný zbor prijal množstvo spoluobčanov židovského pôvodu, aby ich tak ochránil pred prenasledovaním.

Po druhej svetovej vojne bol počet členov cirkevného zboru pozitívne ovplyvnený prisťahovaleckou vlnou presídlencov z Maďarska, Bulharska, Juhoslávie a Rumunska ale i prisťahovaním obyvateľov z Hlohovca a Myjavy.

Cirkevný zbor v súčasnosti tvorí matkocirkev Trnava a dcérocirkev Sered'.